

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 12.— P

Félévre 6.— P

Negyedévre 4.— P

A hirdetési díj mm.-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi .. 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 81.
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatekareképíztári csekk-számla száma 38.990.

Lapmegjelenés: minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSZIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Meghívó

Szövetségünk 1941 május hó 6-án (kedden) délelőtt 10 órakor Budapesten, a VII. ker., Erzsébet-körút 41. sz. a. a Bor-, Sör- és Italmérők Orsz. Ipar-társulata II. em. helyiségében tartja

XXX. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre úgy a Szövetség t. tagjait, valamint a Szövetséghez tartozó szakmai érdekképviseletek tagjait is tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az intézőbizottság jelentése.
3. A zárszámadások bemutatása, a számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény felett való határozathozatal.
4. Az 1941. évi költségelőirányzat megállapítása.
5. A megüresedett tisztségek betöltése két évre.
6. Indítványok tárgyalása. (Csak oly indítványok kerülhetnek tárgyalásra, melyek a közgyűlés előtt legalább nyolc nappal az elnökséghez írásban benyújtottak.)

Az alapszabályok 10. §-a alapján a közgyűlésen résztvehetnek a Szövetség összes tagjai, de szavazati joguk csupán a rendes (egyéni) tagoknak van. Az ipartársulatok, egyesületek, szakosztályok, szakcsoportok mint rendes egyesületi tagok egy meghatalmazott útján gyakorolják szavazatukat. Meghatalmazással csak az alakulat egy tagja, vagy tisztviselője látandó el.

Az a szövetségi tag, aki egy évi tagsági díjjal hátralekban van, a közgyűlésen szavazati joggal nem élhet és tisztségekre meg nem választható.

A Nemzetközi Tavaszí Vásárra való tekintettel a vidéken lakó tagok felírú kedvezményvel utazhatnak a közgyűlésre.

Kérjük a m. t. tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban és pontosan szíveskedjenek megjelenni. Ugyanazon a napon a Vasúti Vendéglős Szakosztály is ülést tart. Erre a pályaudvari vendéglősök külön meghívót kapnak.

Külön kérjük a szakcsoport elnök kartsársakat, szíveskedjenek a közgyűlésre csoportjuk, szakosztályuk minden tagjának figyelmét felhívni, hogy

azon minél nagyobb számban vegyenek részt.

Pósch Gyula sk.
titkár.

Szöllőssy Ferenc sk.
ügyv. elnök.

A Hangya-Szőlőskert korcsmái!

A Hangya-bolt és a Hangya-korcsma némely faluhelyen a keresztény társadalom védelmezője és képviselője volt hosszú időn át. Ugyanígyen szervek gondoskodtak keresztény szellemben a pénzellátásról is és a mezőgazdasági termények felvásárlásáról. Ezeket a szerveket a szükség hívta életre és tartotta fenn, önként adódik tehát, hogy ha feladatukat teljesítették, akkor át kell alakulniuk és esetleg más téren kell hasonló szellemben működniük.

A Hangya fűszerüzletek újabbán azonban az Önállósítási Alap új fűszeresegységével állnak szemben sok faluban és vívják a testvérharcot, a Hangya korcsmák pedig az átállított vendéglős és korcsmáros társadalomnak okoznak öldöklő versenyt. Ez nemcsak nem helyeslehető, hanem meglepő is, mert köztudomás szerint faluhelyen ma már az italmérés kizárólag keresztény kezekben van. Még meglepőbb, hogy a Hangya-korcsmák változatként megjelentek a MEGA-bormérők és a Szőlőskert című italruházék. Ezeket az alakulatokat állítólag azért hívták életre, hogy az őrségváltásnál, ha keresztény átvérvő nem jelentkezik, akkor az átállításhoz rendelkezésre álljanak, hogy az állományt se érje sok italmérés megszűnésével lényeges károsodás. A céltudatos öntudatosítás következményeképp azonban keresztény töké és keresztény szakértelem olyan tömegesen jelentkezett, amire a legderültebb számítások sem gondolhattak, egy-egy jobb italforgalmú üzletre néha ötven-hatvan is jelentkeztek, valóságos versengés fejlődött ki és ekkor mit kellett tapasztalni? Az árfejtás sora odaállt ügynökeivel a MEGA és Szőlőskert és nem egyszer hatalmas túlfizetéssel elűtötte a kisegzisztenciát az üzletveteltől. Még árja üzletlő is tudunk, amelynél hasonló eset áll fenn. Ez már nem helyes és ez már nem közérdek és ez alig is érthető, annál kevésbé, mert a gazdasági életnek igen sok ága van, ahol a szövetségi intervencióknak áldásos gyümölcsei kínálkoznak. Itt mélfogás történt, túllöttek a célon, ami ugyan még nem katasztrófális, de irányzatnak nagyon

helytelen és észszerűtlen, mert az adófizető egyedek elkedvetlenülésére és elszegényedésére vezet, ami pedig nem közérdek, nem állami érdek, de még csak nem is Hangya érdek. Nem helyes annak feltételezése sem, hogy egy vendéglős szövetségnek látszólagos támogatása kiegyensúlyozná azt a nagy kárt, amit a felesleges verseny az italmérő társadalomnak okoz. A vendéglős szövetség kisebb érdekcsoport és harmadrangú kérdés ahhoz az általános és nagy érdekhez képest, aminek a már említett felesleges verseny hátrányára válik.

D. R.

Az ipari cukor után

fizetendő fogyasztási adó és kinestári árreszedés, valamint az ipari cukor árának megállapítása és forgalombahozatal tárgyában megjelent a m. kir. pénzügyminiszter 866/1941. P. M. számú rendelete.

Iparunkra a rendelet következő részei vonatkoznak:

1. §. (1) A cukrot feldolgozó üzemek részére vásárolt cukor (ipari cukor) fogyasztási adóját és árreszedését 1941. évi április hó 1-től 100 (Egyszáz) kilogrammonként 108 (Egyszáznyolc) pengőben állapított meg.

(2) A cukorvárákból és cukorszabadraktárból a kiszállítás továbbra is 100 (Egyszáz) kilogrammonként 48 (Negyvennyolc) pengő cukoradó és árreszedés mellett történik.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt adóemelés nem vonatkozik azokra a cukor mennyiségekre, amelyeket egyes vállalatok, illetőleg üzemek külön pénzügyi hatósági engedély alapján adómentesen szerezhetnek be.

2. §. (1) A 8100/1938. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján a cukrot feldolgozó üzemek részére „Ipari cukorvásárlási engedély” (4. §.) alapján vásárolható cukor árát az 1. §. (1) bekezdésében foglalt adóemelésnek megfelelően 1941. évi április hó 1-től a különböző cukorfajtákra a pénzügyminiszteri rendeletben megállapított áraknál 100 (Egyszáz) kilogrammonként 60 (Hatvan) pengővel magasabban állapított meg.

(2) Ezt a 100 (Egyszáz) kilogrammonként 60 pengős ártöbbletet, melyet a vévő az 5. §-ban szabályozott módon fizet be, az eladó gyár, nagykereskedő vagy kiskereskedő nem követelheti a vevőtől, tehát a cukrot továbbra is a rendeletekben megállapított árakon kell kiszolgáltatni.

KÖBÁNYAI BORPINCÉSZET R. T. (ezelőtt Popper Borpincészet r. t.)

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjem saját érdekében árajánlatot.

3. §. (1) A jelen rendelet szempontjából cukor alatt az 1899: XVIII. tc. 1. §-ának 1. pontjában meghatározott cukrot kell érteni.

(2) A jelen rendelet szempontjából cukorfeldolgozó üzemek alatt kell érteni:

a) a vendéglátóipari üzemeket (vendéglő, penzió, kávéház, korema, kávémerés, kifőzések stb.);

b) hatóságok, hivatalok, vállalatok által saját tisztviselőik és alkalmazottaik részére fenntartott étkezdéket, amennyiben az a) pont alá nem tartozik, arra a cukormennyiségre vonatkozólag, amit nem cukorjegyre szereznek be.

4. §. (1) Ipari cukrot csak „Ipari bevásárlási engedély” alapján szabad vásárolni vagy kiszolgáltatni.

(2) A 3. §. (2) bekezdésének a) pontjában említett üzemek részére az „Ipari cukorvásárlási engedély”-t a th. és megyei városokban a polgármester, kis- és nagyközségekben pedig a főszolgabíró adja ki a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter által meghatározott keretek és irányelvek szerint.

(4) „Ipari cukorvásárlási engedély”-t vagy ipari cukrot másnak átengedni, illetőleg ipari cukrot más üzemnek vagy személynek kölcsön adni, bérfeldolgozásra átadni, magán ipari cukrot feldolgozatlanul forgalomba hozni, illetőleg átvenni tilos.

5. §. A 4. §-ban említett hatóságok és bizottság az engedélyt a Stádium Sajtóvállalat Rt. (Budapest, V., Honvéd-utca 10. szám) által megküldött űrlapon állítja ki. Ugyanattól kell igényelni jövőben az űrlapot. Ennek egyik része az „Ipari cukorvásárlási engedély”, másik része a cukorfogyasztási adó és árrészesedés különbözetének befizetésére szolgáló postatakarékpénztári befizetési lap. Az ipari cukorvásárlás előtt az engedélyhez tartozó postatakarékpénztári befizetési lappal — a befizetési lap letétele nélkül — az 1. §. (1) bekezdése szerint járó cukorfogyasztási adó és árrészesedés különbözetet be kell fizetni. Az engedély csak akkor tekinthető érvényes engedélynek és ipari cukor vásárlására csak akkor jogosít, ha a tulajdonosa a befizetési lap elismervényi része szerint az engedélyben feltüntetett összegű cukorfogyasztási adó és árrészesedés különbözetet befizette.

Az iparban és kereskedelemben alkalmazottak munkaviszonyára vonatkozó egyes rendelkezések hatályának ideiglenes felfüggesztése

A magyar királyi iparügyi miniszter 20.000/1941. Ip. M. számú rendelete — amely e hó 7-én lépett életbe — iparunkra vonatkozólag a következő rendelkezéseket tartalmazza:

1. §. A munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937: XXI. tc. 2. §-ának a munkaidőre vonatkozó rendelkezései az iparban (kereskedelemben) alkalmazottak munkaviszonya tekintetében a jelen rendelet hatályának tartama alatt nem nvennek alkalmazást s a munkaidő tekintetében az 1937: XXI. törvénycikk, illetőleg a 6.660/1935. M. E. számú rendelet hatálybalépését megelőzően hatályban volt jogszabályokat kell alkalmazni.

Ehhez képest az alábbi rendelkezések hatálya — a harmadik bekezdésben megállapított kivétellel — további rendelkezésig felfüggesztetik:

a) a sör- és malátá-, a szikvíz- és az alkoholfüves ital-, valamint a jég- és értőanyagok alkalmazottak munkaidőinek szabályozása tárgyában kiadott 49/1939. Ip. M. számú rendelet, a fogadóknak (szállókban, penziók-

ban), vendéglőkben, kifőzésekben, kávéházakban, kávémerésekben, cukrászüzletekben, koremaokban, továbbá általában a szállásadásra, illetőleg ételnek vagy italoknak helybenfogyasztás céljából kiszolgáltatására berendezett vállalatokban foglalkoztatott alkalmazottak munkaidőjének szabályozása tárgyában kiadott 34.500/1938. K. K. M. számú rendelet és az ennek módosításáról szóló 50.100/1938. K. K. M. számú, valamint 32.700/1939. K. K. M. számú rendelet.

a vasúti étkező- és hálókocsüzemektől, valamint hajóétkező- és hálólhelyüzemek fenntartó vállalkozók által foglalkoztatott alkalmazottak munkaidője tárgyában kiadott 78.200/1939. K. K. M. számú rendelet.

2. §. A jelen rendelet hatályának tartama alatt az iparban (kereskedelemben) alkalmazottak fizetéses szabadságra vonatkozó rendelkezéseket a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) fizetéses szabadságot legkésőbb a szabadságra jogot adó szolgálati év elteltétől számított egy éven belül meg kell adni. Ha a munkaadó a fizetéses szabadságot ez alatt az idő alatt fontos közérdek sérelme nélkül megadni nem tudja, e határidő elteltével az alkalmazottnak az illető fizetéses szabadságra vonatkozó igénye megszűnik, a munkaadó azonban tizenöt nap alatt a rendes illetményen felül köteles az alkalmazottnak a fizetéses szabadság tartamának megfelelő időre eső járandóságot is megfizetni.

Az előző bekezdésben foglalt rendelkezés az 54.500/1940. Ip. M. számú rendeletnek a fizetéses szabadság megadásának időpontjára vonatkozó rendelkezését — amennyiben aszerint a fizetéses szabadságot egy évnél hosszabb idő alatt lehet megadni — nem érinti. Ha azonban a munkaadó a fizetéses szabadságot fontos közérdek sérelme nélkül megadni nem tudja, az előző bekezdés második mondatában foglalt rendelkezést megfelelően alkalmazni kell.

Egységes hentesáru

A magyar királyi minisztérium — mint ismeretes — 1670/1941. M. E. számú rendeletével április hó 9-től egységesen szabályozta a hentesáruk készítésének módját. A rendelet értelmében tehát csak a következő hentesáruk hozhatók forgalomba:

1. Vörösáru (párizsi, krinolin, virsli, szafaládé) legfeljebb 22 százalékos fehéráru felhasználásával.

2. Hússajt, legfeljebb 10 százalékos nyers fehéráru és 10 százalékos sertésnyesedékű felhasználásával.

3. Disznósajt, kétféle minőségben, ú. m.: a) fejsajt, sertésfejeknek, sertésnyelvnek és sertésnyesedékűnek felhasználásával; b) borsajt, borkének, csontlőről levált nyesedékűnek és vérének felhasználásával, fehéráru felhasználása nélkül.

4. Kolbászárú, fehéráru felhasználása nélkül, legfeljebb 60 százalékos sertésű felhasználásával.

5. Nyári szalámi, fehéráru felhasználása nélkül, legfeljebb 50 százalékos sertésűből.

6. Vadász szalámi, fehéráru felhasználása nélkül, legfeljebb 70 százalékos sertésűből.

7. Téli szalámi.

8. Kenőmájás, legfeljebb 40 százalékos nyers fehéráru felhasználásával.

9. Máias- és vérsurkna, legfeljebb 10 százalékos fehéráru felhasználásával.

10. Feketeherka, fehéráru felhasználása nélkül.

11. Lóhúskészítmények és pedig:

a) vöröskolbász és egyéb hentesáruk, legfeljebb 12 százalékos nyers fehéráru felhasználásával;

b) lóhúsból készült tartós szalámi,

Kerti bútorok

billiárdasztal - evőszék
üveg- és porcellánáru
KUGLIFELSZERELÉS

FRIED Király-utca 44.
Tel.: 224-804.

!! KÖLCSÖNZÉS !!

legfeljebb 25 százalékos fehéráru felhasználásával.

Csak toka és hasaalja, valamint angol hússertés szalonnájából készült étkezési szalonnát (csemegeaszalonnát, kenyérszalonnát) szabad forgalomba hozni. A korlátozás nem vonatkozik az egyszerű sózott, pácolatlan fehérszalonnára. Az angol hússertés szalonnájából készült étkezési szalonna 3 cm-nél vastagabb nem lehet.

A bor a táplálkozásból eredő betegségek étvendjében*

Mindenekelőtt pontosan meg kell állapítani azt a helyet, amit a bornak a táplálkozásból eredő betegségeknek az étrendet illetően el kell foglalnia. Ennek a kérdésnek újra való megvizsgálása valóban szükséges volt, mert a bort az utolsó ötven évben tévesen sorolták ezen betegségek előidézőjévé.

Tárgyalásunk anyaga főleg az elhízásra, a cukorbetegségekre, a kösvényre és az idült, izületi gyulladáskorra terjed ki.

A belső okokon alapuló elhízásnál az étrend azt előzza, hogy a cukrot, a zsírt és a fehérjéket kerüljük. A borok közül tehát csak azokat kell tiltani, amelyek nagyon erősek vagy édesek, vagy mindkét tulajdonságuknál fogva sok hőegységet nyújtanak. Ilyenek pl. a portó, a madeira, a malaga, a marsala, a xeres, a lacrima christi stb., amelyek körülbelül még egyszer annyi hőegységet tartalmaznak, mint egy közönséges asztali bor. Nem felelnek meg tehát a szénsavdús és az édes pezsgők sem, valamint az asti, a samosi, a sauternes, a nehéz görög és spanyol borok és a magyar tokaji, kövér aszú.

A többi összes borok, 9—12 fok szesz között — és literenként legfeljebb $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ % cukortartalommal, — nem számúzendők a fent említett betegségekben szenvedők asztaláról. Sőt bizonyos körülmények között még javasolhatjuk is azokat. De különbséget tehetünk a fehér és a vörös bor hatása között. Az előbbi hatása ugyanis gyorsabb, aminek valószínű oka, hogy a fehér bor kevesebb esersavat tartalmazván, nem akadályozza a gyorsabb felszívódást, továbbá, mivel éterikus anyagai a működő veseállományra kiválasztó hatást gyakorolnak.

Kivonat-részlet E. Weissbach, G. Dreifuss és J. Lièvre párisi orvosoknak a lausannei nemzetközi kongresszuson előterjesztett „rapport général”-jából.

A bor erősítő hatása az izmokra és az idegrendszerre egyformán ismeretes. Hiszen Gley már 1907-ben írta, hogy a napi étkezésnél mérsékelt mennyiségű bort fogyasztva, az az idegrendszer kedvezően befolyásolja. Könnyed élénkséget, jobb közérzést idéz elő és a fáradtságot csökkenti. Gaubert orvos szerint a fehér bor serkentő hatása erőteljesebb és gyorsabb, míg a vörös boré lassú és fokozatosabb. Dognac ebből arra következtet, hogy a gyengébb és idegesebb szervezethez egyéneknek inkább vörös bor, a nyugodtabb vagy lustább idegzetűeknek pedig inkább fehér bor a megfelelőbb.

Természetesen ez a különbség nem lehet nagy és azt mindig az egyéni adottságok, a szokások stb. befolyásolják.

A külső és a külső-belső okokon alapuló elhízás kezelésénél alkalmazhatjuk a bort, de természetesen mindig pontosan meghatározva nem csak a napi adagokat, hanem a bor minőségét is.

Ami a napi adagokat illeti, hangsúlyoznunk kell, hogy azoknak tápértékét az étrendbe mindig bele kell számítani és nem lehet mint elhanyagolható többletet rendelni. Hiszen 1 dc. bor körülbelül 60 hőegységet szolgáltat, ami $\frac{1}{4}$ vagy $\frac{1}{2}$ kg főzeléknek vagy salátának, 6 dgr burgonyának, vagy 10–12 dgr leves gyümölcsnek felel meg. Általában egy testi munkát végző egyén számára a napi adagot 1 literben, ülő foglalkozásúak részére $\frac{3}{4}$ literben, nők részére $\frac{1}{2}$ literben lehet megállapítani. Ha feltesszük, hogy egy testi munkát végző átlagos, 70 kg súlyú egyén naponként 2.200–2.300 hőegységet igényel, ajánlatosnak látszik ennek $\frac{1}{2}$ -ét (megfelel $\frac{3}{4}$ liter bornak) borként nyújtani.

Semmi betegségnél nincs nagyobb értéke a bornak, mint a cukorbanál. Itt, ahol annyi mindenféle táplálékunk élvezete végérvényesen és szigorúan el van tiltva, a bor engedélyezésre kedvezően hat a betegre. Valóban azt mondhatjuk, hogy „a bor a cukorbeteg kenyere.” Hiszen már 1852-ben Boussardel azt írta, hogy a bor igen jelentős szerepet játszik a cukorbeteg kezelésénél. Loepel szerint ma már senki nem vitatja, hogy a mérsékelt boradagok jó táplálékul szolgálnak a cukorbetegoknak. Egyébként ugyanaz a véleménye a hamburgi Düringnak, akinek cukorbeteg kezelését általánosan követik Németországban és aki

mérsékelt adagokban vörösbort szokott rendelni.

A bor még más előnyökkel is bír, amiket nem lehet figyelmen kívül hagyni. Vizelethajtó, erősítő hatása, B-vitamin tartalma elősegíti a cukor felhasználását, de különösen megkönnyíti a zsírok emésztését.

Végeredményben a cukorbetegoknak az a bor felel meg legjobban, amelyik erős, de cukrot nem tartalmaz.

Természetesen a bor alkalmazásánál nagyon ügyelni kell az esetleges betegség-halmozódásokra. (Elhízás, idült vesebaj, magas vérnyomás, májorvadás társulva a cukorbetegséggel.)

Nem szenved azonban jelentékeny változást a bornak javallata, ha cukorbeteg megelőző állapotról, vagy egyszerű cukorbeteg, vagy pedig cukorbeteg acidozissal van szó.

Nagy hasznát vehetjük a bornak a kezdetleges cukorbetegség, feltéve, hogy úgy az ételenként mint a bornál az adagokat a legpontosabban megállapítjuk. Azokban az esetekben pedig, amikor valamelyik tápanyagot helyettesítenünk kell, semmi sem helyettesíthető a bort és alkalmazása szükségessé válik mindenkor, amikor egy kellemetlen legyengülést és erős acémiát akarunk elkerülni anélkül, hogy az insulinhoz folyamodnánk.

Talán még nagyobb értéke van a bor alkalmazásának a cukorbeteg fogyasztásnál. Marcell Labé és P. Violet kísérleteiből kitűnik, hogy az alkohol mellékhatása kisebbíti a savak bizonyos sajátságait. Ugyanilyen eredményről klinikai kísérletek is tanuskodnak. — Így pl. Neubauer azt tapasztalta, hogy a betegeknek alkoholos táplálása kisebbíti az acidozist és a cukor halmozódását. Benedikt és Török hasonló eredményeket értek el, amikről egy acidozisos betegnél a zsírt alkohollal pólták. Ugyanezen alapon ajánlja Magnus Lévy az alkoholt az acidozisos hajlamú cukorbetegnek. Marcell Labé szerint ajánlatos alkalmazni az alkoholos italokat. — természetesen mérsékelt adagokban — az acidozist ellen. Martinez pedig a következőképpen vélekedik: „Az alkohol csökkenti és pedig jelentős mértékben az acetont képződését és ugyanakkor a cukor felszívódását elősegíti.”

Megállapíthatjuk tehát, hogy az összes kutatók egybehangzó véleménye szerint a cukorbetegnek a bort vagy az alkoholt szükséges alkalmazni.

Az inzulin felfedezése teljesen átalakította ugyan a fogyasztó előidező cukorbeteg körjórólátát és bár lényegesen megváltoztatta az étrend irányát, a bort, — amit már a régi tapasztalat is előírt — nem vetette el.

A kösvénynél az étrend és ebben különösen a bornak szerepe a legkülönbözőbb véleményeket váltotta ki, aminek valószínű oka az, hogy a kösvény tulajdonképpen megoldatlan problémák halmaza. A kösvény összefüggése a túlbő táplálkozással vagy a tápdús étellekkel már régóta ismeretes

és mivel az ilyen táplálkozás megkívánta a bor élvezetét is, régi idők óta fogva bort tekintették a kösvényes hajlamosság leggyakoribb okának.

Igen sok kutató behatóan foglalkozott a kösvényes okával és kezelésével. A vélemények azonban sok esetben a legellentétebbek. Ez kétségtelenül onnan származik, hogy a következtetések legnagyobb részben csak gyakorlati megfigyeléseken, nem pedig tudományosan ellenőrzött kísérleteken alapultak, akár az egyik, akár a másik oldalon. Sajnos, jelenleg még nem rendelkezünk elegendő tudományos megfigyeléssel és élettani kísérletekkel, hogy ezen a téren határozott irányt vallhassunk.

(Folyt. köv.)

Dicenty Dezső.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

A hadikölesönkötvények letétbelyezése.

A Budapesti Közlöny márc. 28-i számában megjelent 2310/1941 M. E. sz. rendelet a hadikölesönkötvények letétbelyezésére ill. bejelentésére előírt határidőt 1941. évi ápr. hó 30-ig meghosszabbítja. A rendelet egyúttal rendelkezéseket tartalmaz azokra a kérdésekre, amelyek a hadikölesönkötvények letétbelyezését elrendelő 500/1941. M. E. számú rendelet végrehajtása során merültek fel.

Étőlaj felhasználásával süttött vagy kirántott burgonya és tészta készítése.

Vendéglőkben és kifőzésekben, koresekben és kávéházakban és kávétermekben kiszolgáltatható ételek korlátozása tárgyában kibocsátott 1710/1941. M. E. számú rendelet 1. §. (2) bekezdésének utolsó mondatát a bő zsírban kirántott burgonyának és tésztáknak készítését és kiszolgáltatását tiltja. Az említett rendelkezés szempontjából azonban nincsen akadály a zsír helyett étőlaj felhasználásával süttött vagy kirántott burgonya és tészta készítésének és kiszolgáltatásának. — (32.473/1941. K. K. M.)

Arany-oklevél.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítással kapcsolatos borbírálatot mult hó 27-én tartották. Az évek óta rendszeresített *borversenyre* ismét sokan küldötték be borikat, bár az idén a mult évi rossz termés következtében az 1940. évjáratú borok közül csak elvétve akadt egy-kettő, mert általánosan gyengébb volt a tavalyi termés. *Arany-oklevelet* nyert *Angyal Gábor*, a pest-szenterzsébeti vendéglős szakosztály elnöke, esengődi szőlőbirtokos, az 1941. évi Sauvignon és Burgundi borával. Továbbá a Szövetkezeti és Borkereskedők részéről felajánlott díjak közül *Angyal Gábor* nyerte a *Gráf Ferenc* által felajánlott ezüst cigaretté dobzt.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.

KECSKEMÉTI, SZÉCHENYI-Ú. 2.

KREIBICH

az ország legrégebbi elhelyező irodája.

Alapítotott 1895-ben.

Összes szállodai, vendéglői,

különösen

elsőrangú konyhaszemélyzet

elhelyezésével foglalkozik.

Budapest, IV., Molnár-utca 12. sz.

Telefon: 185-466.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős
állandó mellékleti

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

A MÁV fővonalainak új menetrendje.

A MÁV igazgatósága közli, hogy április 7-nél 8-ra hajló éjjel 0 órától a MÁV-nál is a nyári időszámítás nyel alkalmazást. Az órákat 23 órakor egy órával 24 órára előreigazították. Ezzel egyidejűleg, vagyis 8-an 0 órától a rendkívüli viszonyok miatt további intézkedésig az egyes fővonalakon csakis az alábbi személyszállító vonatok fognak közlekedni:

Budapest—Hegyeshalom és Szombathely. A Budapest keleti p. u.-ról 16.35-kor induló és ide 14 órakor érkező bécsi, a 7 órakor induló és ide 21.50-kor érkező hegyeshalomi gyorsvonatok, a 22.15-kor induló és ide 7.38-kor érkező szombathely—szentgotthárdi, a 7.15-kor induló és ide 17.16-kor érkező győri, a 17.10-kor induló és ide 6.37-kor érkező komáromi személyvonatok, a 18.10-kor induló és ide 9.32-kor érkező és Székesfehérvár—Céldömölkön át közlekedő szombathelyi Árpád sinautobuszok.

Budapest—Szenc. A Budapest nyugati p. u.-ról 7.05-kor induló és ide 23.33-kor érkező pozsony—berlini gyorsvonatok és a 7.20-kor induló és 18.38-kor érkező szenci személyvonatok.

Budapest—Losonc. A Budapest keleti p. u.-ról 15.20-kor induló és ide 14.10-kor érkező rozsnyó—losonc—berlini gyorsvonatok, a 23.55-kor induló és ide 5.30-kor induló losonci személyvonatok.

Budapest—Kassa, illetve Munkács—Larocsné. A Budapest keleti p. u.-ról 14.10-kor induló és ide 11 órakor érkező munkács—larocsnéi gyorsvonatok Miskolcra személyvonati csatlakozással Kassa felé és felől, a 19.00-kor induló és ide 18.20-kor érkező Árpád gyors-sinautobusz Budapest—Kassa között, a 23.38-kor Budapestről induló és ide 5.40-kor érkező völcei személyvonatok.

Budapest—Debrecen—Királyháza—Körösmező. A Budapest nyugati p. u.-ról 20 órakor induló és ide 5.32-kor érkező személyvonatok.

Budapest—Nagyvárad—Koloszvár—Dés—Sepsiszentgyörgy. A Budapest keleti p. u.-ról 16.35-kor induló és ide 6.01-kor érkező kolozsvár—dés—besztercei személyvonat, mely Besztercén MÁVAUT-tal Szászrégenig, onnan pedig vonattal Marosvásárhely és Sepsiszentgyörgy felé és felől kap csatlakozást.

Budapest—Szolnok—Lökösháza. A Budapest keleti p. u.-ról 14.35-kor induló és ide 14.50-kor érkező bukaresi gyorsvonatok, a 22.00-kor induló és ide 5.28-kor érkező lökösházi személyvonatok.

Budapest—Szeged. A Budapest nyugati p. u.-ról 21.10-kor induló és ide 6.22-kor érkező személyvonatok.

Budapest—Kelebia. A Budapest keleti p. u.-ról 21.50-kor induló és ide 6.10-kor érkező személyvonatok.

Budapest—Gyékényes és Pécs. A Budapest keleti p. u.-ról 20.30-kor induló és ide 5.58-kor érkező személyvonatok.

Budapest—Nagykanizsa. A Budapest déli p. u.-ról 6.05-kor induló és ide 20.14-kor érkező személyvonatok.

Budapest—Tapolca. A Budapest keleti p. u.-ról 8.40-kor induló és ide 21.25-kor érkező Árpád sinautobusz, a Budapest déli p. u.-ról 7.40-kor induló és ide 19.30-kor érkező személyvonatok.

A mellékvonalakon a fenti vonatokhoz csatlakozó és a helyi igényeket szolgáló vonatok, a budapestkörnyéki forgalomban pedig a jelenleg közlekedő helyi vonatok csaknem teljes számban forgalomban maradnak.

Részletes tájékoztatást az állomásokon kifüggesztett hirdetések nyújtanak, valamint felvilágosítás Budapest keleti pályaudvartól 144-500, Budapest nyugati pályaudvartól 122-512, Budapest déli pályaudvartól 352-381 és a MÁV igazgatóságától 420-980. számú telefonon kapható.

Alkalmazottak (segédek) be nem jelentése adócsalás.

Különös nyomtatékkal hívjuk fel kártársaink figyelmét arra, hogy a nálunk alkalmazott segédek munkabérlését, vagy a munkaviszony megszűnését haladéktalanul jelentésk be mindig az illetékes ipartestületnél, mert ennek elmulasztása ezután nem csupán egyszerű iparjogi kihágás, hanem adócsalás büntetése, ami legsúlyosabb következményekkel járhat.

Üzleti hírek.

Hatvan. Szabadfalvy István hatvani vendéglős megvette a „Nemzeti” szállodát és húsvét vasárnapján ünnepiesen megnyitja.

KÉRJÜK AZ ELŐFIZETÉSI DIJAK BEKÜLDÉSEÁT!

KOMÁROM MEGYÉBEN,

nagyközség központjában egy jömeneteli vendéglő-, mézárós-és hentesüzlet, valamint szodagyár, egy házban, adómentes, emeletes épület, eladó. **Bővebb felvilágosítást ad: Komlós József, Komárom, Magyar-u. 3.**

Válaszbélyeg melléklendő.

A Kristály-víz

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykut vállalata
Telefon: 156-080.

Ujból közvetítünk!

Portier M. G.

FELLNER BÉLA f. ü. v.

szállodai, vendéglői és kávéházi
személyzetek elhelyező irodája.

Budapest, IV., Molnár utca 3. sz.
Telefon: 181-401.

Magyar Király Államvasutak
Üzletvezetősége, Pécs.
3823/1941 III.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY.

A Magyar Királyi Államvasutak Szentlőrinc állomásán levő pályaudvari vendéglőnek bérbeadása iránt ezzel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérlet a fenti vendéglőre 1941. évi július hó 1-ével veszi kezdetét határozatlan időtartamra.

A vendéglő 1940. évi bruttó forgalma kb. 22.000 P volt.

A szabályszerű okmánybélyegekkal és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Szentlőrinc pályaudvaron levő vendéglőüzemnek bérbevétele 3823 III. 1941. számhoz” felirattal ellátott borítékba zárt és lepecsételt ajánlatokat 1941. évi április hó 28-ának déli 12 óráig a Magyar Királyi Államvasutak pécsi üzletvezetőségének I. titkársági osztályában földszint 18. ajtó közvetlenül, vagy posta útján térítvény mellett kell benyújtani.

Bánatpénz fejében 100 azaz: egymászd pengő készpénzt a pécsi üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 1941. évi április hó 26-án déli 12 óráig kell letenni. A letett összeg után a Magyar Királyi Államvasutak kamatot nem fizet.

A vendéglőre csak az pályázhat, aki az 1884. évi XVII. tc. 4. §-ban megállapított feltételeknek megfelel. A magyar honosságát és fedhetetlen előéletét tanúsító okmányokon kívül be kell mutatnia tanonebizonyítványát és igazolni köteles, hogy a tanviszony megszűnése után szakbavagó üzemben legalább 2 éve szakbavagó munkával foglalkozik és a vendéglő önálló vezetésére az 1922. XII. és 1936. VII. tc.-ben és az azt pótló, vagy kiegészítő rendeletekben előírt képesséssel, illetve iparendélyvel rendelkezik.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételeket a pécsi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában II. emelet 80. ajtó a hivatalos órák alatt 8-14 óráig meg lehet tekinteni. Ezért az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a szerződés feltételeit ismerik és magukra nézve kötelezőnek elfogadják. Az ajánlatban feltüntetendő kifejezetten az is, hogy a pályázó az 1939. IV. tc. hatálya alá tartozó személynek tekintendő-e, vagy sem.

A feltételekről eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatokat figyelembe nem vesszük.

fenn tartja magának a jogot, hogy az a Magyar Királyi Államvasutak ajánlatok közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhasson.

Pécs, 1941. évi április hó 11-én.

Olvashatatlan aláírás
üzletigazgató helyettes.

Kishirdetések

Fiatal mindenes konyhalány stabil helyre felvétetik. *Cím megtudható lapunk kiadóhivatalában.*

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCESZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.
TELEFON: 114-262.